

ALMA is een Duitse of Zweedse variant van AMALIA

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Voor de uitleg van 'Amalia' worden verschillende mogelijkheden geopperd.

- 1] Verkorting van een Germaanse naam die oorspronkelijk begon met 'Amal-' = 'inspanning (in de strijd)'; zoals Amalasunta (= 'gezwind in de strijd'), Amalberga (= 'burcht of bescherming in de strijd'), Amalberta (= 'schitterend in de strijd'), Amalgard (= 'beschermster in de strijd'), Amalinde (= 'lenig in de strijd'), Amaltrude (= 'betrouwbaar in de strijd')
- 2] Het is ook mogelijk (maar minder waarschijnlijk) dat deze naam een verbastering is van de Latijnse naam Aemila of Emilia.
- 3] Een Spaans woordenboek leidt Amalia af van het Griekse 'amalos' = 'teer', 'zwak' (minder waarschijnlijk...?)
- 4] De variant **Alma** kan ook zijn de vrouwelijke vorm van het Latijnse bijvoeglijk naamwoord 'almus' = 'voedend', 'zegenend', 'mild', 'verkwikkend'. Vaak wordt de universiteit genoemd een 'alma mater' = 'voedende moeder'.

Amalberga (ook **Amalia** of **Amelberga**) **van Maubeuge** (ook **van Luik** of **van Lobbes**) osb, Frankrijk; kloosterlinge; † **ca 690; feest 10 juli** & 17 december.

Ze was een nicht (sommigen menen zelfs een zus) van Pepijn I van Landen en echtgenote van de heilige hertog Witger. Hun kinderen zijn de latere heiligen Emebertus van Cambrai, Goedele van Brussel en Reinhilde van Kontich. Op het moment dat Witger besloot benedictijn te worden in Lobbes, trad zij in bij de benedictinessen van Maubeuge. Ze wordt vaak verward met Amalberga van Munsterbilsen die op dezelfde dag feest heeft.

Amalberga (ook **Amalia**) **van Munsterbilsen** (ook **van Bilsen**, **van Gent**, **van Tamise** of **van Temse**) osb, maagd & kloosterlinge; † **ca 772**.

Feest 8 (tezamen met Landrada) & **10 juli** & dinsdag na Pinksteren (Temse).

Zij werd geboren rond 700 in een plaatsje dat destijds Villa Rodingi heette en in de Ardennen lag. In de naam kunnen we nog zien hoe men bomen heeft moeten rooien om de plek te kunnen bewonen. Een huwelijk met Karel Martel wees ze af. Om dat duidelijk te maken liet ze haar haren afknippen en vluchtte naar Munsterbilsen om benedictines te kunnen worden onder de heilige abdis Landrada. De legende weet te vertellen hoe zij onderweg op haar vlucht aan Karel wist te ontkomen: een steur droeg haar over de Schelde. Er worden van haar nog andere wonderen verhaald. Zo zou ze bij de Gete in Brabant een duivelin hebben verjaagd en in een zeef een bron naar Temse hebben gebracht.

Ze stierf in Temse, dat toen nog Villa Tempsica heette. Ze werd begraven in Munsterbilsen, maar in 1073 werden haar relieken overgebracht naar de St-Pietersabdij te Gent. Bij die gelegenheid werd ze verheven tot de eer der altaren.

Zij is patrones van Temse; bovendien is ze beschermheilige van boeren (ze bevrijdde akkers van schadelijke vogels) en van schippers en zeelieden (het schip dat haar relieken naar Gent overbracht voer uit eigen kracht stroomopwaarts; een steur zwom mee...).

Ze wordt aangeropen tegen pijn in de arm, kneuzingen, rode koorts; en tegen schipbreuk.

Ze wordt afgebeeld als benedictines; haar voet op een gekroond hoofd (wees huwelijk af); grote steur (hielp haar tijdens haar vlucht voor Karel Martel en begeleidde de boot die haar relieken naar Gent vervoerde); soms heeft ze een zeef in de hand (bron in Temse); met zeef aan een bron; met wilde ganzen.

Weerspreuk

Le jour de la Sainte-Amalberge
Se voit venir avec gaité
Car, on l'a toujours remarqué,
C'est le plus beau jour d'été.'
*[Het is met vreugde dat je
Sinte Amalberga tegemoet zien mag,
Want het is van heel de zomer
Wel de allermooiste dag.]*